

покорна и нѣжна дъщеря! Но тѣ били далѣчъ отъ мисльта да глѣдхтъ въ нѣжната дъщеря израстнала мома, която свободно може да си избира мжжъ. И тѣй, ако дъщерята би помислила да каже на майка си: »мамо, моля ти ся, не бъркай ся въ работитѣ ми, защото ти отъ тѣхъ нищо не отбирашъ и остави мя на мира;« то, спорѣдъ мнѣніето на англійскитѣ либерали, майката, която ся докачала отъ непочитаніето на дъщеря си, трѣбало да отговори — не ми приказвай дързостно, прави това, каквото ти заповѣдамъ; защото на сила ще тя накарамъ да мя слушахъ. Тѣй сжко казалъ и Питтъ, който, както и всичкитѣ умѣренни либерали на всичкитѣ врѣмена и на всичкитѣ народи, говорилъ добрѣ до тогава, до като не поченали да дѣйствувать. Като не одобрявалъ системата на лордъ Норта, Питтъ прѣминалъ би съ по-голѣма готовность на страната му, отъ колкото на страната на Американцитѣ. Ето какво казалъ той на 6-й Мартъ 1770 въ камарата. Тѣзи сказка особенно е поучителна за туй, че можи да ни послужи за най-добра характеристическа чърта на всичкати умѣрени либерали. »Мислхтъ мя, казалъ Питтъ, за твърдѣ близъкъ пріятель на Америка. Признавамъ ся, азъ наистина съмъ пріятель на тѣзи страна. Азъ обичамъ Американцитѣ, защото тѣ обичать свободата; азъ ги обичамъ за благороднитѣ улилія, които тѣ показахъ въ послѣдната война. Но азъ ся съзнавамъ, че намирамъ много нѣща, въ които Американцитѣ ся бъркатъ; тѣ отивать много надалечъ; тѣ ся бъркатъ като мислятъ, че отъ тѣхъ искать да вземхтъ пари съ налогътъ. Но ако тѣ вече отивать твърдѣ надалечъ съ идѣята за свобода, ако тѣ не искать да ся подчинхтъ на нашитѣ закони, и ако искать да ся освободять отъ законитѣ на търговіята и на мореплаваніето, тѣ нѣма да си нмѣрхтъ другий по закльтъ противникъ отъ мене. Трѣба да ся подчинхтъ въ сичкитѣ закони на търговіята и мореплаваніето Англія е майка — отечество, а Американцитѣ нейни дѣтца. Тѣхна длъжность е да ся покоряватъ, а наша — да заповѣдвами. Това е нейзбѣжно. Когато двѣ страни ся намиратъ въ таково положеніе, каквото ній, нейзбѣжно е нѣщо повече отколкото едно съгласіе: трѣба подчиненность, трѣба покорность, трѣба зависимость. И вий нѣма да прѣдписвате закони на Американцитѣ, то изволете ми да ви кажъ, милорди,